

بارم	درس ۱۱ (خاک آزادگان، شیرزنان ایران) - قلمرو زبانی	ردیف
۰/۲۵	«توانایی تحمل فشار» معنی کدام واژه است؟ (ساسانی، بهمن ۱۴۰۲) الف) طاقت فرسا ب) ازدحام ج) کلافه د) توش	۱
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بتازد به نیرنگ تو <u>توسن</u> من (خرداد ۱۴۰۲ عصر) اسب سرکش، مقابل رام ۰/۲۵ ب) <u>تاوان</u> آن فراموشی را نسل دیگر پرداخته است. (خرداد ۱۴۰۲ عصر) ج) بتازد به نیرنگ تو <u>توسن</u> من. (ساسانی، اردیبهشت ۱۴۰۲) اسب سرکش، مقابل رام ۰/۲۵ د) نه تسلیم و سازش، نه <u>تکریم</u> و خواهش. (آموزش و پرورش خوزستان، اردیبهشت ۱۴۰۴) بزرگداشت / گرامی داشت ۰/۲۵	۲
۰/۵	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (بهمن ۴۰۲، ساسانی) الف) هر دو (ترجیه / ترجیح) می‌دادیم که بین گوسفندها باشیم نه بین گرگ‌ها! ب) ضربان قلب و سوی چشم ما به خطوط و (سطور / ستور) این کاغذها و کلمات و نوشته‌ها بسته بود. پاسخ: الف) ترجیح ۰/۲۵ ب) سطور ۰/۲۵	۳
۰/۵	در گروه کلمه‌های زیر ... مورد نادرستی املائی وجود دارد؛ درست هر یک را بنویسید. آرام و متلاطم (ساسانی، بهمن ۴۰۲) - رام و تو صن (شهریور ۱۴۰۱، ساسانی) - تقریض و یادداشت (خرداد ۱۴۰۱، ساسانی) / مهیب و هولناک (ساسانی، بهمن ۴۰۲) - جرئت و جسارت (ساسانی، اردیبهشت ۴۰۲) - لباس ضخیم (ساسانی، خرداد ۴۰۲) - هیئت صلیب سرخ (ساسانی، بهمن ۴۰۲) - فحش و ناسزا (ساسانی، بهمن ۴۰۲) - وقاحت و بی‌حیایی (اردیبهشت ۴۰۳، ساسانی) پاسخ: رام و توسن ۰/۲۵ / تقریض و یادداشت ۰/۲۵	۴
۰/۷۵	درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص نمایید. (خرداد ۱۴۰۲ عصر) الف) قسمت مشخص شده در مصراع «تجلی هستی است <u>جان کندن</u> من» «گزاره» است. درست / نادرست ب) در مصراع «ز روی لطف بگوشی که جا ننگه دارد»، نقش ضمیر پیوسته، متمم است. درست / نادرست ج) در مصراع «گر در طلبت رنجی، ما را برسد شاید» فعل «برسد»، مضارع اخباری است. درست / نادرست پاسخ: الف) نادرست ۰/۲۵ ب) درست ۰/۲۵ ج) نادرست ۰/۲۵	۵
۰/۵	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. (خرداد ۱۴۰۲ غایبین) به خون گر کشی خاک من دشمن من بجوشد گل اندر گل از گلشن من پاسخ: دشمن من، اگر خاک من را به خون بکشی ۰/۲۵ گل اندر گل از گلشن من بجوشد (می‌جوشد) ۰/۲۵	۶
۰/۵	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۳ کلیه رشته‌ها) الف) در مصرع «سپهبد، عنان اژدها را سپرد» نوع «را» (حرف اضافه / نشانه مفعول) است. ب) در بیت «به خون گر کشی خاک من، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من» واژه (دشمن / خاک) در نقش منادا به کار رفته است. پاسخ: الف) حرف اضافه ۰/۲۵ ب) دشمن ۰/۲۵	۷
۰/۲۵	نقش دستوری ضمائر پیوسته در کدام گزینه نادرست است؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) گزینه الف ۰/۲۵ الف) تنم گر بسوزی، به تیرم بدوزی (۱. «م» در تنم، مفعول / ۲. «م» در تیرم، مضاف‌الیه) ب) کجا می‌توانی ز قلبم ربایی. (۳. «م» در قلبم، مضاف‌الیه)	۸

۹	با توجه به بیت «مپندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من» کدام گزینه هسته نیست؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) الف- این ب- شعله ج- من د- مدفن گزینه الف ۰/۲۵
۱۰	جمله‌های هسته و وابسته را در بیت زیر مشخص کنید. (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) «به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من» پاسخ:..... مصراع اول (به خون گر کشی خاک من دشمن من) جمله وابسته ۰/۲۵ - مصراع دوم (بجوشد گل اندر گل از گلشن من) جمله هسته ۰/۲۵
۱۱	در کدام گزینه جمله مرکب دیده نمی‌شود؟ (ساسانی، بهمن ۴۰۲) گزینه د الف) تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری. ب) فکر کردند یکی از مهره‌های مهم نظامی ایران را به دام انداخته‌اند. ج) اگر کسی در حین شلاق خوردن فریاد می‌زد، ضربه‌ها شدت بیشتری می‌گرفت. د) یک رزمنده روستایی فریمانی در میان خاک نشسته است و با یک بیل دستی برای خود سنگری می‌سازد.
۱۲	در بیت زیر دو ضمیر پیوسته وجود دارد، یکی را یافته و نقش آن را بنویسید. (آموزش و پرورش خوزستان، اردیبهشت ۱۴۰۴) «تمم گر بسوزی، به تیرم بدوزی جدا سازی ای خصم، سر از تن من» پاسخ:..... «م» در تتم ۰/۲۵ مضاف‌الیه ۰/۲۵ یا «م» در تیرم ۰/۲۵ مفعول ۰/۲۵
۱۳	کدام یک از مصراع‌های زیر به شیوه بلاغی و کدام یک به شیوه عادی سروده شده‌اند؟ (آموزش و پرورش خوزستان، اردیبهشت ۱۴۰۴) الف) به خون گر کشی خاک من، دشمن من بلاغی ۰/۲۵ ب) روزک چندی سخن کوتاه کرد. عادی ۰/۲۵

درس ۱۱ (خاک آزادگان، شیرزنان ایران) - قلمرو ادبی

۱۴	نام پدیدآورندگان کدام آثار در مقابل آن درست ذکر نشده است؟ (خرداد ۱۴۰۳ کلیه رشته‌ها) الف) ارزیابی شتابزده: جمال میرصادقی - ب) اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی - ج) من زنده‌ام معصومه آباد - د) سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی - ه) گوشواره عرش: مرتضی آوینی پاسخ:..... ارزیابی شتابزده ۰/۲۵ - گوشواره عرش ۰/۲۵																
۱۵	در میان آثار زیر، نام پدیدآورنده دو اثر نادرست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (ساسانی، شهریور ۱۴۰۳) (سفرنامه: ناصر خسرو) (من زنده‌ام: جمال میرصادقی) (سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی) (گلستان: سعدی) (گوشواره عرش: سیدعلی موسوی) (اسرار التوحید: عطار نیشابوری) پاسخ:..... من زنده‌ام ۰/۲۵ اسرار التوحید ۰/۲۵																
۱۶	با توجه به موارد قسمت الف، آرایه‌های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (قسمت ب یک مورد اضافی است). (خرداد ۱۴۰۲ عصر)																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.</td> <td>(۱) استعاره</td> </tr> <tr> <td>ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کارام درون دشت شب خفته است.</td> <td>(۲) اغراق</td> </tr> <tr> <td>ج) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو توسن من.</td> <td>(۳) حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td>د) سپهبد عنان ازدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد.</td> <td>(۴) سجع</td> </tr> <tr> <td>ه) تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند / بیا که صاف شود این هوای بارانی.</td> <td>(۵) مجاز</td> </tr> <tr> <td>و) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد.</td> <td>(۶) حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۷) تشبیه</td> </tr> </tbody> </table> <p>پاسخ: الف) سجع (۴) ۰/۲۵ ب) تشبیه (۷) ۰/۲۵ ج) استعاره (۱) ۰/۲۵ د) اغراق (۲) ۰/۲۵ ه) حسن تعلیل (۳) ۰/۲۵ و) مجاز (۵) ۰/۲۵</p>		الف	ب	الف) در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.	(۱) استعاره	ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کارام درون دشت شب خفته است.	(۲) اغراق	ج) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو توسن من.	(۳) حسن تعلیل	د) سپهبد عنان ازدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد.	(۴) سجع	ه) تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند / بیا که صاف شود این هوای بارانی.	(۵) مجاز	و) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد.	(۶) حس آمیزی		(۷) تشبیه
الف	ب																
الف) در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.	(۱) استعاره																
ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کارام درون دشت شب خفته است.	(۲) اغراق																
ج) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو توسن من.	(۳) حسن تعلیل																
د) سپهبد عنان ازدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد.	(۴) سجع																
ه) تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند / بیا که صاف شود این هوای بارانی.	(۵) مجاز																
و) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد.	(۶) حس آمیزی																
	(۷) تشبیه																

۱۷	در بیت «مپندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من» کدام واژه در مفهوم استعاری به کار رفته است؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) شعله ۰/۲۵
۱۸	در بیت «من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر می پرورد دامن من» آرایه تشبیه را بیابید سپس مشابه و مشابهه را در آن مشخص کنید؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) پاسخ: گل صبر ۰/۲۵ صبر: مشابه ۰/۲۵ گل: مشابهه ۰/۲۵
۱۹	برجسته ترین آرایه های موجود در بیت زیر را مشخص کنید. (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) [سوال ایراد دارد!] « به خون گر کشتی خاک من ، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من » پاسخ: به خون کشیدن: کنایه ۰/۲۵ / گل: استعاره از مبارزان و رزمندگان ۰/۲۵ / گلشن: استعاره از کشور و وطن ۰/۲۵
۲۰	یکی از ویژگی های قالب شعری غزل را بیان کنید. (ساسانی، بهمن ۴۰۲) ... تعداد بیت ها معمولا بین ۵ تا ۱۲ بیت است / مصراع اول با مصراع های زوج هم قافیه است / محتوای آن بیشتر عاشقانه است (یک مورد) ۰/۵
۲۱	در هر یک از موارد زیر با توجه به بخش های مشخص شده کدام آرایه ادبی دیده می شود؟ (ساسانی، بهمن ۴۰۲) الف) من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر می پرورد دامن من. مجاز ۰/۲۵ ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب کآرام درون دشت شب خفته است. نماد ۰/۲۵
۲۲	در ابیات زیر آرایه های ایهام و مجاز را مشخص کنید. (هر بیت یک آرایه) (ساسانی، اردیبهشت ۱۴۰۳) الف) من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر می پرورد دامن من. خاک: مجاز ۰/۲۵ ب) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است. مهر: ایهام ۰/۲۵
۲۳	هر یک از موارد مشخص شده بیانگر کدام آرایه ادبی است؟ (ساسانی، اردیبهشت ۱۴۰۳) الف) ستاره ها یک به یک رنگ می باختند و چمنزارها غرق در شبنم بودند. کنایه ۰/۲۵ ب) نامه بوی پدرم را می داد؛ بوی اسطوره زندگی ام را؛ بوی مهربانی و عشق. حس آمیزی ۰/۲۵ ج) حالات نکم که مطربی و مسخرگی پیشه سازی، که «همه قبیله من عالمان دین بودند.» تضمین ۰/۲۵

درس ۱۱ (خاک آزادگان، شیرزنان ایران) - قلمرو فکری

۲۴	شاعر در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲ صبح) تا زبَرِ خاکی ای درخت تنومند مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند پاسخ: عشق به وطن، وطن دوستی، دلبستگی به وطن ... ۰/۵
۲۵	در هر کدام از بیت ها و جمله های زیر نویسنده بر چه نکاتی تأکید دارد؟ (خرداد ۱۴۰۲ عصر) الف) اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. خویشتن داری ۰/۵ ب) مپندار این شعله افسرده گردد که بعد از من افروزد از مدفن من جاودانه بودن عشق به وطن ۰/۵
۲۶	بیت «من ایرانییم آرمانم شهادت / تجلی هستی است جان کندن من» بیانگر چه مفهومی است؟ (خرداد ۱۴۰۲ غایبین) پاسخ: اعتقاد به شهادت طلبی و جاودان و زنده بودن شهیدان ۰/۵
۲۷	بیت زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟ (ساسانی، خرداد ۱۴۰۱ و شهریور ۱۴۰۳) یگانه پرستی ۰/۵ « جز از جام توحید هرگز نوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من »
۲۸	بیت «کنون رود خلق است دریای جوشان / همه خوشه خشم شد خرمن من» بر چه موضوعی تأکید می کند؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) متحد شدن علیه دشمن و مبارزه کردن با دشمن ۰/۵
۲۹	بیت «نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو توسن من» چه چیزی را نفی می کند؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) تسلیم دشمن شدن ۰/۲۵ / سازش کردن با دشمن ۰/۲۵ / گرامی داشت دشمن ۰/۲۵ / خواهش کردن از دشمن ۰/۲۵

۳۰	بیت زیر بر چه مفهومی اشاره دارد؟ (دبیرخانه زبان و ادبیات فارسی - ۱۴۰۳) یگانه پرستی ۰/۵ «جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من»	۰/۵
۳۱	مفهوم مصراع دوم بیت زیر چیست؟ (ساسانی، بهمن ۱۴۰۳) اعتقاد به شهادت طلبی و زنده و جاودان بودن شهیدان ۰/۵ «من ایرانی‌ام آرمانم شهادت تجلی هستی است جان کندن من.»	۰/۵
۳۲	مفهوم «شهدا زنده‌اند» از کدام بیت دریافت می‌شود؟ (ساسانی، اردیبهشت ۱۴۰۳) گزینۀ ب ۰/۲۵ الف) من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر می‌پرورد دامن من. ب) من ایرانی‌ام، آرمان شهادت تجلی هستی است جان کندن من. ج) مپندار این شعله افسرده گردد که بعد از من افروز از مدفن من. د) به خون گر کشی خاک من دشمن من بجوشد گل اندر گل از گلشن من.	۰/۲۵
۳۳	معنی عبارات و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) مپندار این شعله افسرده گردد. ۰/۵ (خرداد ۱۴۰۲ غایبین) ب) تجلی هستی است جان کندن من ۰/۵ (شهریور ۱۴۰۳) ج) جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من ۰/۵ (شهریور ۱۴۰۲) د) من آزاده از خاک آزادگانم گل صبر می‌پرورد دامن من ۰/۵ (ساسانی، شهریور ۱۴۰۳) ه) مپندار این شعله افسرده گردد که بعد از من افروز از مدفن من ۱ (ساسانی، بهمن ۱۴۰۳) و) جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من ۰/۵ (ساسانی، بهمن ۱۴۰۳)	
	پاسخ: الف) ای دشمن تصور نکن که عشق و علاقه من به وطن ۰/۲۵ خاموش شود و از بین برود ۰/۲۵ ب) مرگ (شهادت) من ۰/۲۵ جلوه‌ای از زندگی است. ۲۵ ج) من تنها به یگانگی خدا اعتقاد دارم؛ حتی اگر مرا ظالمانه بکشی ۰/۵ د) من آزاده‌ای از کشور آزادگان (ایران) هستم ۰/۲۵ که صبر و بردباری را مانند گلی در دامن خود پرورش می‌دهم. ۰/۲۵ ه) تصور نکن که عشق من به وطن، با مرگ سرد و خاموش خواهد شد. ۰/۵ بلکه بعد از مرگم، از گورم شعله‌ور خواهد شد. ۰/۵ و) حتی اگر مرا ظالمانه بکشی، ۰/۲۵ من از یکتا پرستی دست بر نمی‌دارم. ۰/۲۵	
	موفق باشید.	